

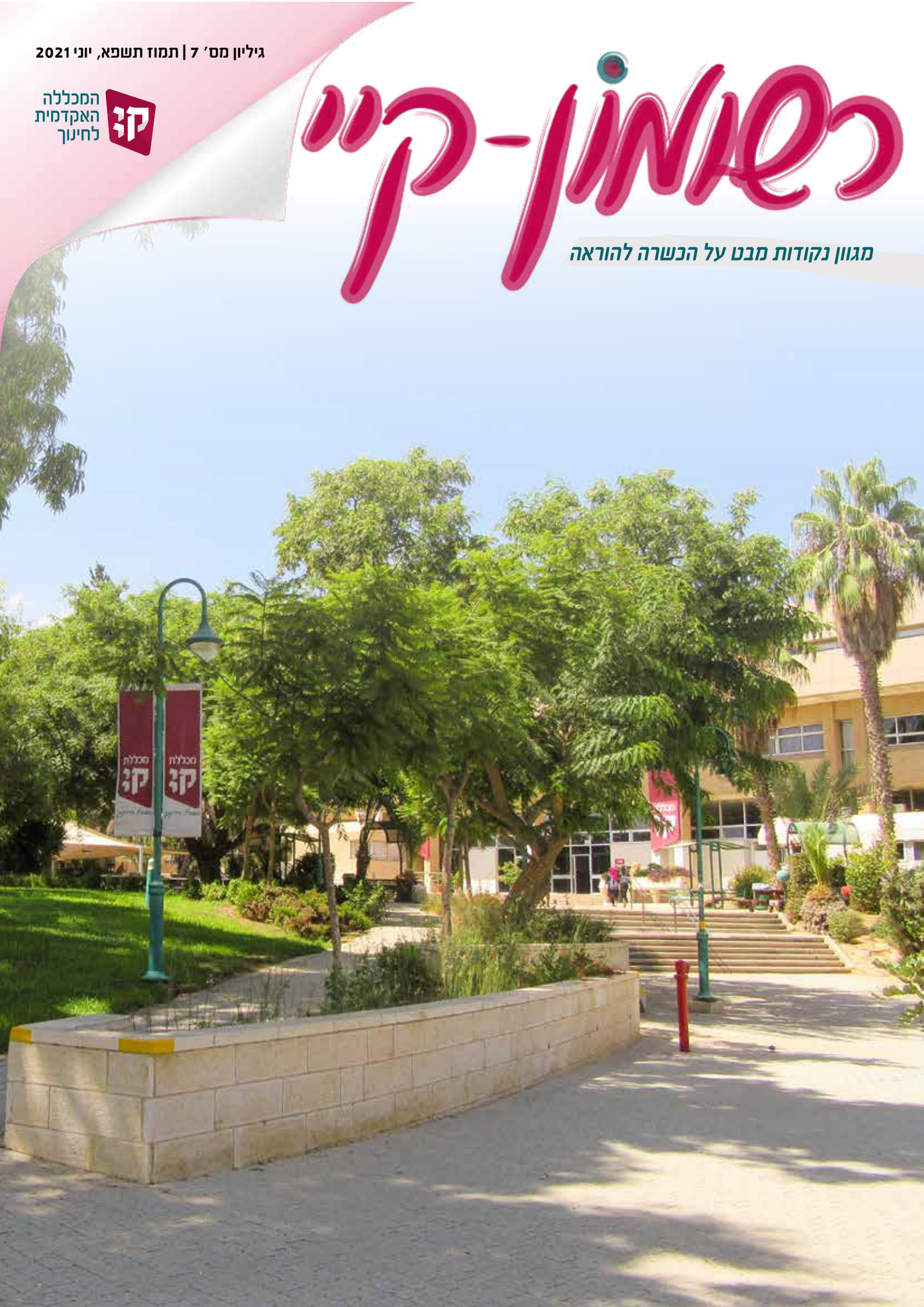
גיליון מס' 7 | תמוז תשפ"א, יוני 2021

המכללה
האקדמית
לחינוך

כשרות-קיי

מגוון נקודות מבט על הכשרה להוראה

צבר העורכת

”רשומון קיי” גיליון מס. 7 יצא לאור עם סיומה של שנת לימודים שאופיינה בתמורות: חווינו סגרים וריחוק חברתי שבעטיים עברנו להוראה מרחוק וההכשרה הקלינית של הסטודנטים הותאמה לצורכי מוסדות החינוך. דעיכת הקורונה אפשרה חזרה הדרגתית למפגשים פנים אל פנים והסטודנטים חזרו להתנסות מעשית בבתי הספר ובגנים. במהלך מבצע ”שומר חומות” התמודדנו עם איום בטחוני ונאלצנו לשוב להוראה מרחוק.

אתגר השינויים והתמורות יצר התמודדויות לצד הזדמנויות חדשות. הוא חייב הסתגלות וביצוע התאמות לאור המציאות המשתנה. וכך, סגלי ההכשרה והסטודנטים במכללה שמרו על שיגרת למידה הוראה והתנסות מעשית לאורכה של השנה. עיון ברשמי הסטודנטים, המורים וסגלי ההכשרה שכתבו לעלון, מעיד כי בבסיסן של תהליכי ההוראה-למידה מותאמי מציאות משתנה, עמדה גישה ה”זמישות” (Agility), על פיה יכולות אישיות של זריזות וגמישות הן שאפשרו הסתגלות מהירה בזמן אמת לשינויים שהתרחשו.

תחת כותרת זו תוארו סוגיות כגון: ההתלבטות של מורה בנקיטת פדגוגיה מותאמת צרכי השעה שתוביל לאפקטיביות בלמידה, אפשרויות התמרון בין מחויבות מקצועיות ואישית לנוכח המצב והמתח שבין גילויי זמישות והצבת גבולות, בה בעת.

התמורות והגמישות היו אף הזדמנות למתן **מענים רגשיים- חברתיים - ערכיים**. תחת כותרת זו תוארה התנסותם של הסטודנטים מתוכנית לחינוך גופני בפעילויות מעצמות המאפשרות הכלת מגוון של לומדים. הם עמדו על הקשר שבין תחרויות ספורטיביות וחינוך לבריאות. ואף הדגישו את מקומם של אירועים ספורטיביים לפיתוח מוטיבציה וקידום אינטראקציות חברתיות. בכתבה נוספת התוודענו לבקשתה של מורה לתמיכה בקהילת אנשי החינוך בזמן משבר ולמתן כלים להתמודדות ולחוסן. מכתבו של הסטודנט המופנה למדריכים הפדגוגיים הביע תודה להיענותם לצורכי הסטודנטים.

הכותרת **יוזמות חינוכיות** איגדה קשת של התנסויות ויוזמות שהובילו סטודנטים במוסדות החינוך. הסטודנטים הגו את הרעיונות, מימשו והפיקו את היוזמות בליווי המדריכים הפדגוגיים והצוות החינוכי. מכתבתם עולה כי יישום היוזמות סייע להגברת תחושת המסוגלות שלהם וסימן את חיזוק היכולות שלהם כמנהיגים חינוכיים המשפיעים על השדה החינוכי.

בהרכת קריאה אהבה,
ד”ר בתיה רייכמן
ראש לימודי הכשרה

צבר הנשיאה

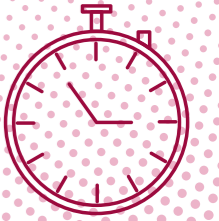
רשומון 7 מביא את הקולות של סטודנטים ואנשי הוראה בתקופה המורכבת של משבר הקורונה. כשאני מעיינת בו עולים מול עיני משפטים כמו ”לעשות מה שנכון עבור הילדים”, ”חשבתי איך להתאים את הנושא לכל ילד”, ”תכננתי את הפעילות כך שתהיה לילדים חוויה של למידה”. התיאורים האלה מבטאים את הרצון להכיר כל תלמיד, לזהות את החוזקות והצרכים הייחודיים שלו, ולאפשר לכל אחד ואחת מרחב מותאם של הזדמנויות לצמיחה. הכתבות בגיליון הם הדגמה, הלכה למעשה, של גישת ההוגנות (equity) במערכת החינוך.

הוגנות בחינוך מתייחסת לתהליכים של תכנון מדיניות ועיצוב דרכי הוראה, כדי להבטיח שאנחנו רואים כל ילד וילדה ומקשיבים היטב לקולות האישיים שלהם. כשאנחנו הוגנים כלפי התלמידים שלנו אנחנו תומכים בצמיחה הלימודית שלהם ומפעילים פרקטיקות של הכלה. כך נבטיח תמיכה, המותאמת לכל תלמיד ותלמידה, תמיכה המתבטאת במשאבים שאנחנו מייחדים, בפדגוגיות שאנחנו מפעילים ובסיוע שיבטיח הצלחה לכל אחד. הוגנות נבדלת ממתן הזדמנויות שוות לכל הילדים, ורשומון 7 אכן מדגים זאת, בהדגשת הצורך לאפשר גם הזדמנויות שונות, כדי להבטיח סיכוי לצמיחה אישית.

אני מבקשת להודות לד”ר בתיה רייכמן, ראש תוכניות ההכשרה במכללת קיי, על עריכת הגיליון המרתק הזה, ולכל אלה ששיתפו אותנו בהתנסויות שלהם בהוראה, התנסויות המקדמות הוגנות והתייחסות ייחודית לצרכים של ילדים.

בהרכה,
פרופ' לאה קוזמינסקי
נשיאה

זמישות

זמינות, גמישות והצבת גבולות-אפשרי?

מאת: **מירי חפץ**, התכנית ללמידה והוראה, בית הספר ללימודים מתקדמים

הקורונה, על כל המורכבות שלה, הובילה לתהליכים גלויים וסמויים וחשפה קשיים ואתגרים לצד הזדמנויות וחיבורים בתוך מרקם היחסים האישיים והחינוכיים שבין התלמידים למורים.

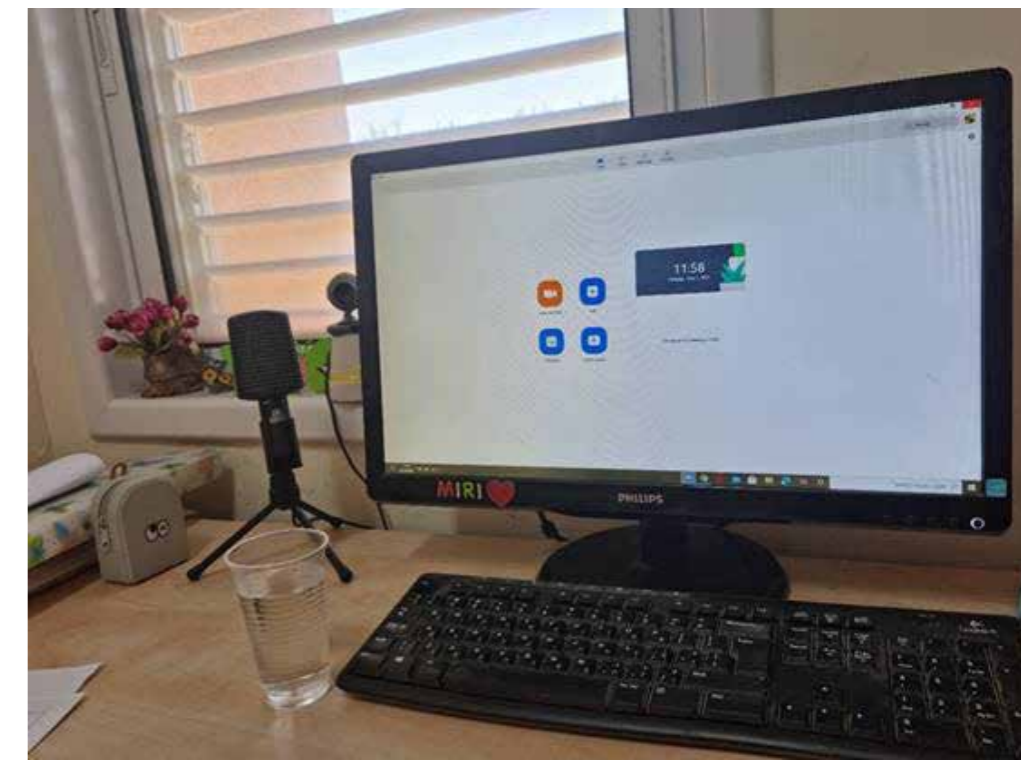
האתגר הראשון שניצב בפני היה השימוש ב'זום'. אני יכולה לומר שכשם שהקורונה "נחתה" עלינו בהפתעה, כך גם השימוש ביישום זה. לא היה לי עליו שמץ של מושג לגבי תפעולו, למדתי ורכשתי את הפונקציות השונות של ממשק זה "תוך כדי תנועה" ולעיתים ללא מענה. האדם היחיד מטעם ביה"ס שהיה ניתן לפנות אליו היה לרוב לא פנוי כשנזקקתי לו בזמן אמת. עם הזמן, בזכות הניסיון ותרגולים לא מעטים, הצלחתי לרכוש ביטחון בשימוש בזום, לעיתים אף בעזרתם של התלמידים

המפגשים עם התלמידים התקיימו באופן מקוון והחליפו את המפגש האישי והאינטימי. מרגע שנפתח הקישור לזום, גילו המורים את קריאת התיגר הראשונה בהתייחס לתלמידים אשר רובם העדיפו להחשיך מסכים באמתלות שונות. כתוצאה מכך, התלמידים היו בתוך תהליך הלמידה באופן נקודתי, ללא קשר, והשלימו את החסר בהתכתבויות בוואטסאפ עם המורים בכל שעות היום והלילה ללא הבחנה וציפוי למענה מייד.

הבקשה הנפוצה הייתה תגבורים פרטניים בזום בשעות המועדפות עליהם, לרוב בשעות הערב, מתוך הנחה שהמורים בבית זמינים להם בכל רגע נתון. כתוצאה מכך, הגבולות הישטטשו ונוצרה חשיפה אישית: המורים נכנסו ל"חדר" של התלמיד, שמעו את ההתרחשויות בבית, וגם התלמידים נחשפו למקום האישי ולבית הפרטי של המורים.

אני, באופן אישי, מצאתי את עצמי בדילמה כאשר קיבלתי הודעות לנייד שלי בשעות חריגות כגון בערב שבת, במהלך השבת, לאחר חצות וכדומה. מצד אחד, ניסיתי להבין את המצב הרגיש ולגלות הבנה כלפי התלמידים ש"בער" להם לקבל תשובה מיידית. (כשלא השבתי באותו רגע, קיבלתי מטר של סימני שאלה) מאידך, חשבתי לעצמי היכן למעשה עוברים הגבולות והאם עליי ל"סייע" בחצייתם? לאחר מחשבות ושיקולים הגעתי למסקנה שזה לא נכון להיות זמינה לתלמידים 24/7 וכי עליי להציב גבולות ברורים. במפגשי הזום שהתקיימו לאחר מכן, הבהרתי וחיידתי נקודה זו של חציית גבולות, ומאז, התלמידים חדלו לשלוח הודעות בשעות לא מקובלות. המפגש המקוון הציב את המורים בנגישות ובזמינות, ומנגד, אפשר טשטוש גבולות באופן המפגש וברוח התקופה

"זמינות" - כבר אמרנו??

זמישות

על התאמת שיעורים לצרכי השעה

מאת: **חן בן חמו ודנה זבולוצק**, תוכנית ההכשרה לחינוך מיוחד

מי מאתנו לא מכיר את המשפט: "החיים נותנים לך לימונים תעשה מהם לימונדה."? באופן מטאפורי, "הלימונים" שלנו הם שבוע ההתנסות שהועבר במתכונת שונה, דרך ה-ZOOM עקב הסגר.

ולגבי "הלימונדה"?

בשבוע ההתנסות התבקשנו ללמד שיעור בנושא: כתיבה. תכננו שיעור לתלמידי כיתה ה-ו אותם אנחנו מלמדות ובעטיו של הסגר שנכפה עלינו, עברנו להוראת עמיתים ולימדנו את חברותינו למסלול.

מערך השיעור תוכנן לביצוע ביום האחרון של שבוע ההתנסות. מטרתנו הלימודית היתה שהתלמידים יתנסו בכתיבה הבעתית. מבחינה רגשית, רצינו שהתלמידים יסיימו את שבוע המפגשים עימנו עם תוצר מתוק ומפנק ושהפעילות תתבצע בדרך חווייתית ומהנה.

הפעילות הועברה לסטודנטיות העמיתות שלנו כפי שתכננו להעביר בכיתה. התאמת השיעור לזום היוותה עבורנו אתגר. חשבנו יחד על דרך מעניינת וחווייתית להוראת הפעילות ולבסוף למרבה השמחה, הצלחנו! השינוי היחיד היה התאמה ללוח זמנים קצר יותר. לא וויתרנו על שלב הכנת כדורי השוקולד ודאגנו לספק לכל סטודנטית שבקבוצה ערכה כמו בתכנון המקורי.

הסטודנטיות כתבו מתכון וכמו שהנחנו שיקרה הן לא שמו דגש על הפעולות שמוכנות מאליהן ולא כתבו אותן במתכון. שלב זה הנו בעל חשיבות. הצורך לדייק בשלב הכתיבה חשוב ולא ניתן לפסוח עליו וזאת רצינו להדגיש בפניהן בהקשר של כתיבה הבעתית. הלמידה ההתנסותית בהכנת כדורי השוקולד ותורמת להבנה של תהליכי למידה. לאחר מכן הצגנו בפניהן את המתכון המדויק. מפאת חוסר בזמן כל אחת נאלצה להכין שוב את כדורי השוקולד בתום השיעור.

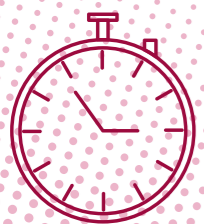
הסטודנטיות מאוד התלהבו והכינו כדורי שוקולד גם עם ילדיהן בבית. הן כתבו לנו בתום השיעור: "רעיון מקסים לזמן איכות עם הילדים", "כל הכבוד על ההשקעה" ועוד הרבה הודעות מחממות לב ומפרגנות שטפו את קבוצת הוואצפ הכיתתית.

האתגר היווה עבורנו הוכחה לכך שאין דבר שאינו בר ביצוע, הכול אפשרי, רק נדרשת מחשבה על הדרך המתאימה ואנחנו ללא ספק בחרנו ל"הכין מהלימונים לימונדה" או... כדורי שוקולד, ליתר דיוק.

מקוות ומחכות ללמד את השיעור בכיתה עם התלמידים שלנו, שנזכה לסכם איתם את הדרך שעברנו, להעשיר וכמובן להכין יחד את כדורי השוקולד כשהכול יגמר והקורונה תחלוף.

זמישות

ממשבר להזדמנות

מאת: **עדן דגני**, תכנית ההכשרה לחינוך גופני

במבט לאחור, השנה הנוכחית טמנה בחובה הזדמנות מצוינת ללמידה. המעבר בין ההוראה הפרונטלית לבין ההוראה בזום, מקצעה אותנו כמורים לעתיד בשני המישורים החשובים הללו. בעזרת המדריכות הפדגוגיות, קיבלנו כלים משמעותיים שבאו לידי ביטוי בהוראה מרחוק- דרך רעיונות למשחקים מפעילים, יצירת בר- קודים המנגישים סרטוני כושר ומוטיצביה, מצגות מגוונות עשירות בתוכן לימודי ועוד.

בהוראה הפרונטלית, קיבלנו כלים מעשיים דרך סדנאות פרקטיות הכוללות משחקי נופש מהנים ומגוונים, דרכם ניתן להפעיל את התלמידים פיזית, לפתח אצלם את היכולת הקוגניטיבית וליצור גיבוש כיתתי. בנוסף, הסדנאות המעשיות היוו עבורנו מקור להנאה ולגיבוש בינינו הסטודנטים, בזמן שהיה חסך משמעותי בפעילויות חברתיות עקב הקורונה.

כפתרון לבעייתיות שנוצרה בהתנסות להוראה עקב הקורונה, ביצענו הוראת עמיתים. הוראה זו אפשרה לנו ללמוד המון מהטעויות אחד של השנייה, לשים לב לתכונות החיוביות שיש לכל אחד, לבקר כשצריך, לפרגן כשצריך וליישם בפועל את המסקנות בדרכי ההוראה שלנו. הוראת העמיתים אפשרה לנו להמשיך להתמקצע ולהמשיך לשאוף להפוך לגרסאות הטובות ביותר של עצמינו כמורים לעתיד בעת תקופה מאתגרת.

מבחינה תרבותית ערכית- סיירנו במדרשת בן גוריון, הסיור היה מהנה ומלמד מאוד. למידת ההיסטוריה של העם היהודי ורעיון החזון הציוני בשילוב הסדנאות שביצענו העמיקה במידה רבה את תחושת השליחות של המקצוע. ההבנה שיש מכה משותף והמשך ישיר בינינו לבין החלוצים שהגיעו לארץ ישראל על מנת לממש את החזון הציוני הייתה מרתקת ומחזקת במידה רבה. סיירנו בנוסף ביד ושם, החוויה לסייר במקום הזה כמורים לעתיד הכפילה את משמעות הסיור וגרמה לנו להסתכל ולחוות את המקום בצורה עוצמתית ביותר. לסיכום- שנת תשפ"א- הייתה לנו ייחודית, מגוונת, ממקצעת וחוויתית ביותר. מחכים ומצפים לשנת הסטאז'.

זמישות

"אמא מתי יש לך עוד שיעור? משעמם לי..."

מיומנה של מורת שילוב חברתי.

מאת: **אורית מכלוף, חן אביסרור**, תכנית ההוראה ולמידה, בית הספר ללימודים מתקדמים

אז בתקופה ש"הנורמאלי" הוא 'לא נורמאלי' וה'לא נורמאלי' הוא נורמאלי" נראה שכל איש חינוך מצא את עצמו "מג'נגל" בבקרים ועושה מאמצים כגיבור - על, כדי להצליח ללמד ובמקביל לתפעל מערך מחשבים של מינימום חמ"ל מבצעי בצה"ל. בין המחשב הנייד למחשב הנייח (שקורס בדיוק ברגע הלא מתאים) לטאבלט והפלאפונים עם הבת הקטנה (שאין לה זום) לבנות הגדולות יותר שיש להן זום... יד אחת על העכבר משתפת מסך והיד השנייה מוזגת בזהירות שוקו בזווית שהמצלמה לא תקלוט- כך נראו מרבית ימי העבודה בשנת הלימודים האחרונה.

כמה דקות לפני שמונה בבוקר אני כבר מסודרת אחרי מקלחת עם כוס נס שניה ביד, ערוכה עם כל הקבצים הפתוחים שצריך לשתף על המסך. שולחת את הקישורים הנכונים לתלמידים של אותו היום ודקה לפני שאני מפעילה את השיעור הראשון, אני שולחת עוד קריאה לבנות שלי להתעורר או שהן יאחרו לזום. הכיתתי שלהן.

השיעור הראשון מתחיל ולא חולפות מספר דקות והבת הקטנה מתעוררת, היא עדיין אפופת שינה (התעוררה מאוחר כי ערב לפני ישבנו לראות היפה והחיה בפעם ה..מי כבר זוכר) מתיישבת על ברכיי בשיא הטבעיות ומניחה עלי את הראש ואומרת: "אמא אפשר שוקו?" בקשה קטנטנה שביום רגיל עוברת בלי כל קושי היא רק ההתחלה, ביום זום שכזה, ובשלל התמודדויות מוזרות בימי הסגר המרובים. אני מתנצלת בפני התלמיד, מוזגת ויודעת שכדאי למזוג עכשיו אחרת לא תעבור דקה מבלי לשמוע שוב ושוב בקשות חוזרות לשוקו. אני חוזרת שוב מתנצלת מסבירה שהיא ילדה קטנה וממשיכה כאילו כלום וחושבת לעצמי "איזה מזל שהתלמיד מבין את העניין..."

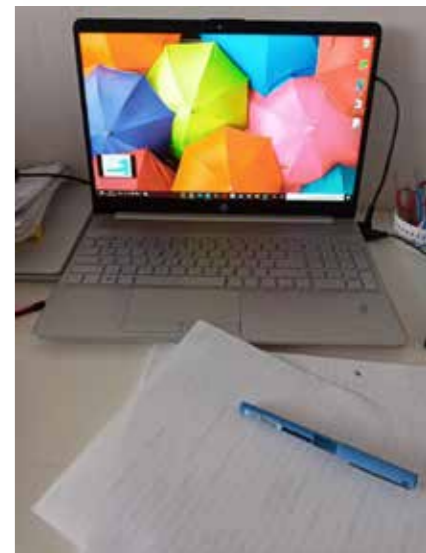
לאחר מספר דקות, אני שומעת שהבת הגדולה לא מצליחה להתחבר מהחדר, אני שוב מתנצלת וקמה לעזור לה, לאחר כל הניסיונות האפשריים היא יוצאת לסלון... (אני משתיקה ומסבירה שאני בסלון והיא יכולה לעבוד מאחד החדרים האחרים). הבת האמצעית מתיישבת לידי גם היא "הפוכה" משינה ושואלת אם הזום שלה כבר התחיל? אני מסתכלת בשעון ונדהמת לגלות שכבר חצי מהשיעור עבר אבל ולכן אני מזרזת את ההקדמה של השיעור ומשתפת במשחק אינטראקטיבי שהכנתי ערב לפני מותאם בדיוק למטרה איתה אני עובדת עם התלמיד. כולי התרגשות וציפייה לתגובתו של התלמיד שיבין כי יש לנושא האישי שמעסיק אותו יצרו משחק של ממש.

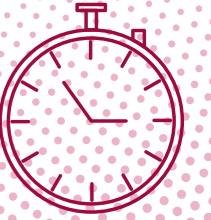
אנחנו מתחילים לשחק והבת הגדולה שהייתה בזום מצטרפת למשחק מהצד יחד עם אחיותיה שהיו שם קודם ואנחנו משחקים נהנים ומאושרים: התלמיד שנשקף מבעד למחשב שבבית שלו והבנות שלי מבעד למחשב שבבית שלי.

בסוף השיעור אני רואה את שלושתן יושבת סביב השולחן וממתינות בציפייה לשיעור הבא שלי...

יבוכים על העמדה- שיעור זום או יצירה?

זמישות בהוראה כחיסון ל"מגפת" הקיצונית

מאת: **אביהוא הלוי**, תכנית הוראה ולמידה, בית הספר ללימודים מתקדמים

ממצאים טכנולוגיים מחקרניים או תופעות אבחון רגילות מעידות על 'נגיף חדש' שהגיע למרחב בשנים האחרונות, הוא ניכר ביותר שאת בתקופה האחרונה, בתקופת מבצע 'שומר החומות'. קוראים לנגיף זה 'נגיף הקיצונית' הפושט בכלל האוכלוסייה. הוא מופיע בדמות אמירות לאומניות חדות ובוטות על שלל נושאים ובעיקר בנושא האחרון שעלה לסדר היום והוא 'השסע הלאומי', בין היהודים לערביי מדינת ישראל. הוא פוגע בכל הרבדים ועלול לעבור מעבר לגבולות המדינה דרך טכנולוגיה. הפגיעה עלולה לגרום לסכסוכים פנימיים בין אנשים שחושבים באופן אחר מהשאר או אנשים שמאמינים בצדקת דרכם ואין בילתה. מאפייניו של 'נגיף הקיצונית' הרסניים, הם באים לידי ביטוי בהקצנה יתרה, בקרע בין אוכלוסיות, אמונות ותפיסות עולם. 'נגיף הקיצונית' אינו בוחל באמצעים. הוא יכול הגיע במספר 'מוטציות': ביטויים מילוליים, פרסומים, סרטונים ברשתות חברתיות ותמונות לועגות, בזות ומשפילות.

עלינו כאנשי חינוך, מוטלת החובה להילחם בשעה קשה זו, ב'נגיפים הקיצוניים' הללו. זהו צו השעה! לתת מעצמנו יותר לטובת כלל אזרחי המדינה, לא סתם אנו חתומים על 'אמנת החינוך' שקוראת לנו לעשות מעשה ו'לחסן' את כלל תלמידי המדינה. לדוגמא: בני הנוער, החשופים ל'נגיף הקיצונית' באופן קטלני יותר מכולם, הם האוכלוסייה בעלת הסיכון הגדולה יותר, שנחשפת לנגיף באמצעים טכנולוגיים מגוונים ועלולים להיות מושפעים ברמת מגפה ארצית ואף עולמית.

אנו כאנשי חינוך יודעים מאיזו מעבדה יוצא הנגיף, באילו צורות ומדיות הוא פוגש את תלמידינו, לכן, עלינו להילחם מולו בחיסון ייחודי, חזק, אמתי ונכון, והוא חיסון החינוך!

כמחנך ומורה לאזרחות החלטתי לפעול בתקופה זו שבה בלטה ההקצנה באופן זמיש. את שיעורי החינוך והאזרחות בהם אני מעביר חומר לימודי הפכתי לשיעורי אקטואליה. התאמתי את תוכנית המפגשים להתמודדות עם צו השעה ויצרתי שיעורים הנותנים מקום לעובדות ולצד זאת לתכנים רגשיים-חברתיים. כאיש חינוך המאמין בדי קיום אמיץ בין העמים אני עומד מול פרץ משפטים ואמירות של תלמידים הסובלים מ'נגיף קיצוניות' זה. במהלך השיעורים אני מנסה להביא להם את דעתו של הצד השני, את תפיסתו ואמונתו ומעמת אותם מול דעתם הקיצונית. אני מבין את הגיל, את האמוציות הכרוכות בנקודת רתיחה זו, אבל התרופה לנגיף זה הוא שיח, מפגשים, הקשבה וסובלנות כלפי דעות שונות כי רק עם חינוך נכון נוכל לנצח! ואנו ננצח!

סיפורים של ממ"ש- ילדים וגדולים כותבים בימי קורונה

מאת: **ד"ר יהודית סלפטי-כהן** ראשת תוכנית ההכשרה לבית הספר היסודי

במסגרת הקורס "שימוש בלשון העברית בהוראה" שנלמד בתוכנית ההכשרה לבית הספר היסודי בשנת הלימודים תש"ף, הסטודנטיות התנסו בתהליך כתיבה מתמשך, כבסיס להוראת כתיבה לתלמידים. הספר "סיפורים של ממ"ש- ילדים וגדולים כותבים בימי קורונה" הכולל סיפורי סטודנטיות וסיפורי ילדים, הוא פרי עמל של סטודנטיות ושל תלמידיהן מכיתות א-ב שאיתם עבדו במסגרת ההתנסות. הסיפורים נכתבו במהלך משבר הקורונה בהוראה מרחוק. שם הספר

"סיפורים של ממ"ש" מביע את הרקע לכתיבת הספר (ממ"ש- מסכה, מרחק, שטיפה). המסע נפתח באמצעות קריאה בסיפורי ילדים שיש בהם מסר חינוכי המתאים לרוח התקופה. כל סטודנטית בחרה ספר ובערך העולה ממנו ולאחר עיון ודין כתבה סיפור פרי עטה כשבמרכז נבחרה תופעה מן הלשון ונבדקו תפקידה ותרומתה לכתיבה. אין ספק שהתהליך המקביל שעברו הלומדים והניסיון שצברו יבוא לידי ביטוי בהובלת תהליכים דומים עם התלמידים בעתיד. "סיפור הוא הליכה לאורך דרך, שסופה רחוק מנקודת ההתחלה" (ס. יזהר). ציטוט זה משקף יותר מכול את התהליך הארוך והמתמשך במסע אל ספר סיפורים זה.

ספר נוסף במסגרת אותו קורס נכתב על ידי סטודנטים בשנת הלימודים תשפ"א. המסע לכתיבת הספר "ביכורי משלים" בשילוב פתגמים בשתי שפות, החל באמצעות קריאה במשלים שנהוג לחשוב שיש בהם מסר המתאים לכל זמן ועת. לאחר הקריאה התקיים שיח על תוכנם, מבנם ולשונם. כל סטודנט בחר להביע מוסר השכל כמיטב הבנתו במשל שיצר. נוסף לכתיבת המשל היה על הלומדים לבחור פתגם המשקף את מוסר ההשכל שאליו כיוונו. לשם כך היה על הלומדים להתוודע לפתגמים ולמקורותיהם ולבחור את הפתגם המתאים ביותר לכתיבתם. הפתגמים הוצגו בפני לומדים מהחברה הבדואית ובהדרכתו של ד"ר כמאל אבו רביעה, ראש תוכנית ההכשרה לבית הספר היסודי לדוברי ערבית, הם כתבו בשפתם את המקבילה לפתגם העברי והוסיפו דברי הסבר.

וכך כתבה אחת הסטודנטיות: "בכל טיוטה שכתבתי למדתי משהו חדש. הבנתי שטיטות מרובות משפרות את הכתיבה באופן משמעותי. ארצה ליישם את התהליך עם התלמידים שלי כך שהם יהיו גאים בתוצר הכתיבה שלהם" (נ'). שני הספרים הם חוליה נוספת במסורת שיתוף פעולה מתמשך של תוכנית היסודי עם האכסניה ללשון במכללה, בראשותה של ד"ר עדית שר. זו ההזדמנות להודות לד"ר עדית שר על הליווי המקצועי לאורך השנים ועל תרומתה להפקת הספרים. (מבוסס על דברים שנכתבו בפתח ספרי הסיפורים על ידי ד"ר עדית שר ועל ידי)

מענים רגשיים, חברתיים וערכיים

רשמי סטודנטים:

מאת: נאור זהבי, שנה א' חנ"ג:

ליום הלמידה הגעתי עם קצת חששות, לא הייתי בטוח לגבי הנדרש ממני. הרצאת הפתיחה מיקדה אותי בבהירות. לאחר ההרצאה נתבקשנו להכין תחנות. קיבלנו דפי הנחייה והרעיונות זרמו. כל חברי הקבוצה היו פעילים ומלאי יוזמה. בתחילת היום התחלתי כמעט ללא אנרגיה אבל ככל שהיום התקדם הרגשתי יותר ויותר נלהב. לבסוף אחרי שפעלנו בכל התחנות, הבנתי את חשיבות היום ומשמעותו עבור מורה לחינוך גופני ועבור תלמידים.

הפכתי לכמה שעות לילד תחרותי שרוצה לנצח, וכל זה תוך כדי למידה. המבוגר שבי למד איך להוציא לפועל יום בסדר גודל כזה: הפוסטרים התלויים, השולחנות המעוצבים וטקס פתיחה חגיגי. הבנתי את חשיבות ההשקעה והתלהבתי ממנה. בטוח שאזכור זאת ואיישם בעצמי כשאפעיל יום ספורט בזמן שאהיה מורה. לדעתי, ליום זה יש חשיבות עצומה בעבודתו של המורה. הרבה פעמים בתור מורים למדריכים אנחנו נכנעים לשגרה ושוכחים שאפשר להביא ערך מוסף דווקא מחוץ לשגרה. פעילות זו העצימה כל כך הרבה דברים כגון: ביטחון עצמי, עבודה בצוות, תכנון ואפילו גיבוש. המורה יכול להגיע להרבה ילדים שקשה לו להגיע ביום יום ולהחזיר בהם מוטיבציה והנאה.

מאת: רואא אלהוזייל, שנה א' חנ"ג:

יום האתלטיקה היה מאוד מעניין, מרתק ומהנה. הרצאת הפתיחה הוסיפה לי ידע בתחום התחרויות: ארגון, חוקים, סדר ועמידה בלוח זמנים מאורגן מראש. תוך דגש על סידור ימי תחרויות בבתי הספר בצורה מעניינת, ומתייחסת להכלת תלמידים בכל הרמות והקשיים שלהם.

החווייה שלי לאורך כל היום הייתה חוויה מרתקת, המכשול והקושי היחיד היה שאני בצום, אבל למרות זאת השתדלתי לעשות כל המאמצים שלי בכדי להוביל את קבוצתי לניצחון, ולמעשה הגענו למקום השני.

תחרות האתלטיקה הייתה מגוונת בפעילויות המפתחות את הלומדים. היום כולו היה משלב, מכיל ומעצים, מלא בכלים לשיפור יכולת התלמידים מבחינה תנועתית וספורטיבית, כמו גם מבחינה חברתית ורגשית. ההתייחסות להכלת הפרט הייתה מקיפה ונרחבת. רכשתי מיומנויות איך לשלוט באולם מלא מתחרים עם עמידה בלוח זמנים ושמירה על חוקים. הכי כיף היה העבודה בקבוצות. היה שיתוף פעולה בין אנשי הקבוצה, כל אחד דאג לשתף פעולה עם השני בכדי לאסוף יותר נקודות ולהוביל את קבוצתו, לניצחון ולמעשה הקבוצה שלי הייתה מאוד מאוחדת וחרוצה.

בסוף ברצוני להודות ולהגיד תודה ענקית למנחה על הסבלנות, האכפתיות והתמיכה שבהן הקפת אותנו. תודה על נתינה ללא סוף. אין ספק שלא רק אני נהניתי מיום זה, אלא כולם כי יום זה נחרט היטב בזיכרונם של כל המשתתפים.

מענים רגשיים, חברתיים וערכיים

"הפכתי לכמה שעות לילד תחרותי שרוצה לנצח, וכל זה תוך כדי למידה" יום למידה מרוכז בנושא אתלטיקט

ב-3.5.21, במהלך שבוע התנסות מרוכזת במכללה, שלומית טמיר, המרצה לאתלטיקה קלה, ארגנה יום למידה מרוכז לכל הסטודנטיות והסטודנטים (שנה א' בתכנית לחינוך גופני) על פי התוכנית של איגוד האתלטיקה העולמי (IAAF) המותאמת לילדות וילדים צעירים - "Kids Athletics" בתרגום לעברית - אתלטיקט. היום נפתח בכנס בו ניתן הסבר תיאורטי על תוכנית אתלטיקט (מטרות ועקרונות) ודרכים לארגון יום שיא בנושא.

בהמשך היום הסטודנטיות והסטודנטים התנסו בארגון יום שיא (הכנות לוגיסטיות, ארגון טקס פתיחה, טקס סיום ועוד) ובהשתתפות פעילה (תחרות בין קבוצות) ביום ספורט בסגנון האתלטיקט

מענים רגשיים חברתיים וערכיים

רשמי סטודנטים:

מאת: דור יסעור, שנה א, חנ"ג

אפתח בכך שהיה יום מהנה ומלמד ביותר! חווית הקבוצה, הספורט והתחרות הייתה משגעת. כסטודנט להוראת החינוך הגופני אני חושב שחלק גדול מאוד מהעיסוק (לפחות בגילאים בוגרים יותר- ה' עד י"ב) צריך להיות עם גוון תחרותי, הישגי וספורטיבי. לכן, יום כזה בו אנחנו יכולים מצד אחד, להביא לידי ביטוי את היכולות הפיזיות של כל תלמיד/ה בנפרד ומצד שני של קבוצת לומדים יחד הינה מטרה מדהימה. בדרך זו התלמידים החזקים והמתקשים מרגישים שהם חשובים מאוד לקבוצה וכולם חווים תחושת הצלחה בהישג הקבוצתי הסופי.

לדעתי, מאוד חשוב לחנך ילדים על מקצועות האתלטיקה בכדי לפתח את תחום ספורט זה בארץ והן בשביל לשפר וללמד יכולות גופניות אשר יאפשרו לתלמיד/ה לשפר את הישגים בשאר מקצועות הספורט כגון: כדורסל, כדורגל, כדוריד וכו'. לכן, ליום ספורט שנסב סביב אתלטיקה יש חשיבות רבה.

לא פחות חשוב הוא הארגון של יום כזה, מדובר בארגון לוגיסטי לא יותר מדי קשה (יכול להיות שלי זה היה נראה קל כי הייתי מפקד, איש קבע בצבא והרצתי המון דברים בסגנון מבחינה לוגיסטית) שמביא לכיף והנאה גדולים לכלל המשתתפים. יתרה מכך, מאוד שמחתי לראות שיש חוברת שמאגדת הרבה תרגילים, זה מסייע למי שרוצה להכווין את התלמידים שלו לתחרות דומה לזו. החוברת מאגדת הרבה רעיונות לתרגילים שונים המפתחים הרבה יכולות מגוונות. חבל שבהרבה בתי ספר לא מבצעים כלל ימים כאלה ואני מקווה שכשיגיע זמני להשפיע על דרכי הלמידה בבתי הספר אבצע ימי אתלטיקה בסגנון זה שעברנו.

אני סבור שצריך לעשות יותר ימים כאלה לסטודנטים: לא כל הסטודנטים מגיעים מרקע תחרותי והתנסות בימים כאלה מבהירים את חשיבותם. ובנוסף, באמצעותם נבין את חשיבות המעורבות של מורה לחינוך גופני בדרך בה בית הספר מנוהל.

מאת: יובל ביטון, שנה א חנ"ג

התחלנו את היום בלמידה על תוכנית אתלטיקה לילדים (רקע היסטוריה לתוכנית כולל צפייה בסרטונים שהמחישו ונתנו רעיונות יצירתיים). לאחר מכן, ניתן הסבר על איך לארגן אירוע ספורט (מטרות, עקרונות חשובים ועוד). לאחר מכן, המשכנו לארגון יום ספורט משלנו.

אהבתי את הזרימה של סדר היום: הצלחתי להקשיב וללמוד תוך כדי תנועה. למדתי מהיום על דרכים למתן ניקוד בתחרויות השונות ואיך לסכם את התוצאות. בנוסף, למדתי שכל תלמיד או משתתף חשוב. היום ספורט לימד אותי שגם הילד החלש יכול לתרום לקבוצה.

כמו שהסברת בהרצאה, תכנון האירוע מחייב חשיבה ושאלות. אם הייתי צריכה לארגן את היום בעצמי, הייתי דואגת שהתחנות יהיו מתאימות לילדים וליכולות שלהם כדי שכולם יצאו עם תחושת הצלחה.

דבר נוסף שלקחתי מהיום הוא החשיבות של ארגון וסדר של האולם והציוד. היום ראיתי שכשמסדרים את האולם, מקשטים אותו, מניחים את דגל ישראל במרכז, דואגים לתלבושת אחידה, דואגים לצלם שיתעד את האירוע ומשמיעים מוזיקה נעימה, האווירה הופכת לחווייתית והתלמידים מגיעים כבר מוכנים להתחרות.

כמורה לעתיד, אני חושבת שמקצוע כמו אתלטיקה חשוב מאוד וארצה לחשוף את הילדים לתחום זה: ראשית, ההתפתחות הטכנולוגית הובילה לאורח חיים יושבני. לדעתי, ללמד אתלטיקה בבתי ספר זה גם דרך לחנך לבריאות.

בנוסף, אוכל לשלב עקרונות של זריקה, ריצה, קפיצה בשיעורים שלי תוך כדי משחקים. כך הילדים יחוו אינטראקציה חברתית אחד עם השני, יצרו אווירה ספורטיבית ושיטופי פעולה.

אני חושבת שדרך הספורט ובמיוחד במקצוע כמו אתלטיקה, ניתן לחנך למצוינות ומקצועיות כבר מגיל צעיר.

מענים רגשיים חברתיים וערכיים

מאת: מיכל מלמוד, שנה א, חנ"ג

יום האתלטיקה היה עבורי יום מרגש, משמח ובעיקר משמעותי, וזאת מכמה סיבות: ראשית, ההכנה לקראת הפעילות, החלוקה לקבוצות, עיצוב החולצות וקניית האביזרים המיוחדים שיוסיפו להופעה הסופית של הקבוצה שלי דרבנו אותי לתת את כל כולי למען הניצחון שלנו - שבסופו של דבר הגיע.

שנית, למדתי איך להקים אירוע ספורט גדול, טעמתי קצת איך זה מרגיש לארגן אירוע ספורט ושמתי לב לפרטים הקטנים באירגון הגדול, דבר שתרם לי לרבות.

בנוסף אני אקח מהיום החווייתי הזה גם את החלוקה הנפלאה שהייתה לאורך כל האירוע, בין אם זה השופטים שליוו את המתחרים לאורך כל הדרך או העוזרים והכרוזים של מנהלת האירוע שדאגו לעדכן בכל מידע חשוב ולהרים את המורל של הקבוצות והכי חשוב- חברי המזכירות שעשו עבודה אחראית ורצינית ובזכותם האירוע פעל באופן מופתי.

משמעות ה"אתלטיקה" לעבודתי כמורה רבה מכיוון שאין דבר כזה ילדים עצלנים, יש מורים שמתעצלים ללמד את הילדים בצורה יצירתית וסוחפת שתגרום להם להנות ולבצע פעילות גופנית. אני כמורה מתכוונת להשקיע את מרב מאמצי על מנת לגרום לכל הילדים להנות משיעורי החינוך הגופני והאתלטיקה בפרט. מטרתי היא לתת לכל ילד להבין ולהכיר את נקודות החוזקה שלו- ובעזרת האתלטיקה אני יכולה לעשות זאת בקלות!

בפעמים הבאות בהן אהיה חלק מהקמה של אירוע גדול כמו זה אשתדל לתת דגש על מורל יותר גבוה בכל קבוצה (הכולל תלבושות, צעקות עידוד ועוד)

מאת: עדי דהן, שנה א' חנ"ג

אני ממש נהניתי להקשיב לשלומית המרצה על הנושא, היא כיוונה והסבירה בצורה ברורה, נתנה נקודות חשובות ודיברה על עקרונות, חשיבות וסדר של כל מה שקשור בהכנת יום ספורט. החלק השני של היום היה החלק המעשי והוא היה בשבילי חוויה שבה גם למדתי וגם נהניתי, כמו שנקרא: למידה מתוך התנסות, הכול היה מסודר מאוד, צבעוני, מוכן ומלא השקעה וזה גרם לי לרצות ולהמשיך את היום עד סופו. כל הציוד הנדרש שרק ביקשנו היה בהישג יד, וזה היה כייף גדול לקחת חלק ביום כזה מאתגר ומלא אדרנלין. במיוחד כשאתה מנצח במקום הראשון בסוף, החוויה כפולה. לקחתי איתי המון טיפים, למדתי והשכלתי, היום הזה חיזק אצלי המון נקודות שבהן אשתמש בעתיד כשאהיה מורה.

מאת: עומרי אלוף, שנה א, חנ"ג

היה מאוד מהנה "לשבור" את השגרה ביום זה שמגוון ומאפשר להשתחרר ולהנות. אני בטוח שגם בבתי הספר אירוע ספורט בסגנון הזה נותן את אותה התחושה לתלמידים ולכן חשוב מאוד להשקיע בו.

מיום זה אני לוקח בעיקר את החשיבות של הסדר והארגון באירוע שכזה, כיצד למשוך את העין בעזרת תפאורה, בחירת התרגילים/תחנות/פעילות שילהיבו את המשתתפים, סידור התחנות כך שלכל תחנה יש מרחב עבודה ובמיוחד להבחין שאין סכנת בטיחות שמסכנת את המשתתפים. כמו כן למדתי על החשיבות של המזכירות ושל השופטים בשטח. מאחר וראיתי איך הכל עבד נכון וכמה חשוב שיש מישהו שמנהל ומרכז את הפעילות ואיך כל זה משפיע על הסדר והרצינות של האירוע כולו.

רשמי סטודנטים:

מאת: **אדי דחטיאריוב, שנה א, חנ"ג**

יום למידה זה התאפיין בהתנסות שלנו במגוון פעילויות שונות שהביאו לידי ביטוי את המיומנויות שרכשנו ולמדנו במהלך השנה.

יום זה הוציא אותנו משגרת הלמידה הרגילה, גרם לנו להתנסות בשטח ו"ללמוד דרך הרגליים" בצורה חווייתית ומאתגרת. הלמידה ביום מרוכז זה שהציג בפנינו את תוכנית ה"אתלטיקט" החל מרקע כללי אודות ההיסטוריה, הרציונל, המטרות, העקרונות ואף הארגון שלו. היות והתנסיתי בעצמי בפעילויות ונוכחתי לגלות כמה הן חווייתיות ומהנות, אדאג לקרוא באופן מקיף על התכנית, ללמוד אותה ויתרה מכך ליישם אותה בשטח בעתיד הקרוב. לקחתי לתשומת ליבי את כל הסדר והארגון אשר היו ביום הלמידה המרוכז הזה ואף למדתי תרגילים חדשים שאותם אוכל להוסיף אל קלסר/אוסף מאגר התרגילים שלי.

נושא זה, מבחינתי, מביא לידי ביטוי ערכים רבים בספורט ומנגיש אותם לילדי ביה"ס, החל משיתופי פעולה (חלוקה לקבוצות מעורבות) דרך מתן הזדמנות שווה לכל משתתף ועד שימוש במגוון תכניות תנועה ומיומנויות בסיסיות הבאות מעולם האתלטיקה וכן גם ההיבט הרגשי-חברתי, תחושת המסוגלות.

מאת: **מתן דמרי, שנה א, חנ"ג**

היה יום כיף!!! אפילו כיף ממש!!!

מה לקחתי מיום זה?

1. השיעור שעברנו בכיתה בנושא - "מה זה אתלטיקט"? הבהיר לי איך אני בתור מורה לעתיד יכול להנגיש את עולם האתלטיקה כבר מגיל קטן (עוד מגילאי הגן, כמו שראינו בסרטונים) ולאו דווקא כשיהיה לי את ערכת האתלטיקט בבית הספר בו אלמד. אני חושב שאין שימת דגש על חשיבות לימוד ענפי האתלטיקה בבתי הספר השונים (מבלי להכליל כמובן), ויום שייא מעין זה שעברנו יגרום לילדים הנאה רצופה וצרופה.

2. הרחבת הידע על תכנון אירועי ספורט עולמיים ובבתי ספרים רק תרמה להבנה כמה תכנון ודיוק דרוש בהוצאה לפועל של יום זה (הרבה חבר'ה לא ידעו שקיים תואר בנושא זה).

3. החשיבות של עריכת טקס וחשיבותם של סמלים כגון: המנון, דגלים, ושילוט צבעוני.

4. שיתוף התלמידים בהפקת יום ספורט יביא ללמידה מתוך עשייה ושיתוף פעולה בהכנות. ואף לחשיבה יצירתית וספורטיבית - הם בעצמם קובעים את דרגות הקושי ואת הנעשה בכל תחנה. לדעתי, היה צריך להוסיף עוד תחנה של המרצה, סידור של התחנות לפי רמות קושי ולהקפיד שלא יהיו שתי תחנות שעובדות על אותו התחום אחת אחר השנייה.

מי דואג לחוסן של אנשי החינוך???

מאת: **יפית בר זיו, מורה ומדריכת מורות, התוכנית למידה והוראה, בית הספר ללימודים מתקדמים**

שנים של ניסיונות לבנות מערכת חינוכית עתידנית העונה לצורכי השעה ומסוגלת לספק מענה מידי לאלפי תלמידים בזמן אמת, השתלמויות, הדרכות והדמיות של מצבי חירום לא ניבאו את הרגע הזה, את השנה הזו. מאות ואלפי שיעורי זום, סגרים, משחקי חברה מתוקשבים, ריחוק חברתי, מגיפה ומלחמה. אנשי החינוך התגייסו ומהר למערכה ולמצב החדש בפן הלימודי, הפדגוגי והרגשי חברתי. המורים הוכיחו את יכולותיהם להיות מורים מסתגלים המאזנים בין הידע והבקיאות לבין החדשנות וצורכי השעה.

כמדריכת מורות למיומנויות חברתיות חשתי גאוה לשמוע את המורות משתפות על העשייה עם התלמידים באופן

יצירתי וחדשני. הן שילבו בין מפגשי זום ומפגשים פרונטאליים תוך מציאות מאתגרת בתוך ביתן. נכחתי בשיעורים של מורות למיומנויות חברתיות עם תלמידים אשר הגיעו לבתי הספר בתקופת הסגר לשעות למידה עם המורה התומכת רגשית. התלמידים שהגיעו למפגש יצאו מחוזהקים רגשית ועם ארגז כלים להתמודדות מול המורכבות שסבבה אותנו. המורות הגיעו להשתלמויות כדי לרכוש עוד כלים ומיומנויות בעבודתן עם התלמידים.

במפגש שערכתי יחד עם מטפלת רגשית למתן כלים נוספים של חוסן, לאחר מבצע "שומר החומות" התבססנו על התנסות בשטח. המורות תרגלו את הכלים הרגשיים, בדגש על מודל "גש"ר מאח"ד" פרופסור מולי להד וד"ר עפרה אילון. המודל עוסק בסגנונות התמודדות שונים בזמני משבר, אתגר ולחץ. במהלך התרגול המורות שיתפו בקשיים שלהן, חשפו את המשברים, האתגרים והתרוקנות הכוחות. וחלקן אף בכו. מדבריה של מורה: "לא היה לי זמן בכלל להבין מה קורה איתי? מה עם הנפש שלי? בכל פעם ניהלתי כיבוי שרפה חדש ושידורתי חוסן לתלמידים הדיפרנציאליים שלי עם חרדות ובעיות נפשיות". מורה אחרת תיארה את המפגש: "המפגש

היה נחוץ מאוד, לאחר שנה שלמה שבה דאגנו לאחר, לבני ביתנו, לתלמידינו, להורים הגיע הרגע לדאוג לחוסן שלנו. למדנו כלי שניתן ליישם מול התלמידים וגם לשימוש עצמי. יצאתי מהמפגש עם מודעות לתחושותיי ורצון למלא את כוחותיי שיהיה לי מה להעניק לאחר. הנתיב מאוד ואשמח מאוד להמשיך לקבל כלים מקצועיים. תודה!!"

בסוף המפגש הבנתי עד כמה המורים מגויסים למערכת ונרתמים "לסחוב את האלונקה", כפי שדרשו מאיתנו, אך יש מקום חשוב ומשמעותי לא פחות לדאוג למורים ולהעניק גם להם חוסן וכלים להתמודדות אישית. אומרים ש"הצבא צועד על קיבתו" (נפוליאון בונפרטה) ואני טוענת שמערכת החינוך מתקדמת בזכות ההון האנושי, בכדי להמשיך לצעוד למרחקים ארוכים יש לדאוג לשמר ולטפח את החוסן של אנשי החינוך, לאפשר להם מקום לפורקן, ונטילציה והעצמה רגשית.

"איננו יכולים למנוע מציפורי הצער, הסבל והכאב, לרחף מעל ראשינו

נחנו רק יכולים למנוע מהם לבנות קינים בשערות ראשינו" (קונפוציוס)

מענים רגשיים, חברתיים וערכיים

רוצים ללמוד מהבית ולהיות "כמו כולם"

מאת: **מירי רוימי וזן הרשקוביץ**, תוכנית למידה והוראה, בית הספר ללימודים מתקדמים

בזמן התפרצות מחלת קורונה תלמידי החינוך המיוחד ותלמידים בשילוב יחידי הגיעו ללמוד בבתי הספר. בהתחלה הגיעו בקפסולות קטנות ולאחר מכן למדו בהרכב מלא בכיתות. אנו מורי החינוך המיוחד נדרשנו להגיע על אף הסגר ולימדנו מתוך שליחות למרות שעלו קשיים רבים עקב הפחד מהידבקות ודאגה למשפחותינו. התלמידים חוו תחושת תסכול ואכזבה מהשוני ביניהם לבין שאר התלמידים בבתי הספר בכלל ובבית הספר שלהם בפרט כשתחושת השונות והחריגות גברה.

של מיעוט התלמידים שהגיעו לבית הספר, תחושת המורים והתלמידים היתה זהה: הרגשה שבית הספר "ריק". התלמידים היו מתוסכלים וחזרו על כך שהם לא רוצים להגיע לבית הספר ושהם רוצים גם ללמוד מהבית ולהיות "כמו כולם". הם אמרו כי הם גם פוחדים ויכולים להידבק ועלינו, הצוות החינוכי, היה מוטל להסביר, לתלמידים ולהוריהם, מדוע חשוב שהם יגיעו ללמוד ולא יישארו בבית. כמו כן, היה עלינו לקיים שיח וקשר רציף עם ההורים ולהפיג את תחושת החרדה ולרוב התלמידים אכן הגיעו.

תקופת הקורונה זימנה למידה שונה, למידה חווייתית בקבוצות קטנות. הלמידה בתקופת משבר יתה משמעותית כיוון שלימדנו בין היתר על נושאים שעלו מתוך עניין שלהם, על הקורונה, על מדינות בעולם וגם התנסו בדברים חדשים בטכנולוגיה.

אחד הדברים היפים ביותר שזימנה תקופת הקורונה היא למידה שונה ומכך שהתלמידים יזמו ולמדו מתוך עניין אישי ומוטיבציה פנימית. לדוגמא: התלמידים בכיתה של חן רצו ללמוד לבשל. הם בחרו מאכל, התלמידים בשיתוף הצוות הביאו את המצרכים והכלים והכינו יחד הכל. התלמידים היו אחראים על הכנת האוכל, כל פעם תלמיד אחר היה ה"שף" והיה אחראי על הכנת האוכל, דאג לתפקיד לכל תלמיד, דאג לשיתוף פעולה בין התלמידים ושכולם יהיו מרוצים.

בזכות תקופה זו התלמידים הפכו עצמאיים יותר, חלקם נרשמו לפרויקטים כגון: "קו הזינוק" ופרויקט "הגברה" בבית הספר. תלמיד אחד הוכיח את עצמו למרות שלא היו שילובים השנה בכיתות רגילות ובשנה הבאה ילמד בכיתה "רגילה" התלמידים הפכו ללומדים עצמאיים, יצירתיים ויוזמים

התלמידים בכיתה של מירי החליטו שהם רוצים להשקיע את כל כוחם בלמידה חווייתית ושיפור הישגים בתחום הספורט ולשם כך יצרנו מערכת מובנת ובתוכה שילבנו שעות רבות של שעות ריקוד ומחול, יוגה שבהם השתתפו רוב התלמידים, כל תלמיד תרם בדרכו הייחודית לפרויקט וניכר שההנאה תרמה ושיפרה את רצונם להגיע לבית הספר.

התלמידים יזמו הכנת סושי בכיתה והכינו הכל לבד (פעם ראשונה בחייהם שהם מכינים סושי).

מענים רגשיים, חברתיים וערכיים

מכתב תודה למדריכים הפדגוגיים שלי

מאת: **יוני בורד**, תוכנית ההכשרה לחינוך גופני

כשהתחלנו את שנת הלימודים הנוכחית, לא ידענו איך והאם נסיים בכלל. במהלך השנה, ההתמודדות של תוכנית החינוך הגופני עם הנגיף קורונה הייתה קשה: ללא יכולת להיפגש, ליישם את תרגילי החינוך הגופני ולהתנסות בשדה החינוך.

אני כסטודנט רוצה להביע את תחושותיי כלפי הצוות עם סיום השנה הנוכחית: לאורך כל השנה הרגשתי את העשייה היום יומית של הצוות, ההתאמה בכל יום לשינויים בהנחיות והמענה המיידי והבלתי פוסק לנו הסטודנטים. עשיתם הכל כדי שלא נחמיץ את השנה וזה הורגש בשיעורים במכללה, בסדנאות ובזום כשלא הייתה אופציה להיפגש.

בזום קיבלנו המון מידע איך להתנהל בשטח ולמה לצפות. בכל שבוע העלינו נושא חשוב אחר להוראה שלנו בעתיד. הסדנאות היו מושקעות וראו כמה עבודה מאחורי הקלעים נעשתה בשבילנו.

השיעורים במכללה היו החלק הכי מהנה מכל השנה. שבוע אחר שבוע קיבלנו בנק משחקי נופש ותרגילים שישמשו אותנו בהוראה שלנו בעתיד. אחרי כל שיעור, נשלחו אלינו מערכי שיעור לחומרי ידע רבים. שמרנו את הכל במחשבים האישיים והשתמשנו בחומרים בהוראה בשטח. אני רוצה להגיד תודה ענקית לצוות המדריכים הפדגוגיים השנה ובפרט לשלומית טמיר על היחס האישי והמענה שקיבלתי לאורך השנה. אני יודע כמה קשה עבדתם השנה ומעריך את העשייה בשבילנו.

תודה לכולכם

יוזמות חינוכיות

להבחין שלמידה זו מיטבית עם התלמידים, בעת ביצוע המשימה הקבוצתית התלמידים מרגישים אחריות גדולה משום שהאחריות ללמידה היתה בידיים שלהם. ולכן, הם לקחו כל משימה ברצינות והפיקו ממנה את מירב. לפני תחילת הפרויקט הסברנו לתלמידים מה אנו עומדים ללמוד בשבועות הקרובים, שוחחנו על התוצר הסופי. התלמידים הגיעו מוכנים ללמידה, הבינו שמדובר במשהו מיוחד, הם חיכו לשיעורים הקשורים לפרויקט והרגישו כי הם חלק ממשהו גדול. עוד דבר שתרם להתרגשות היה התוצר הסופי שהוא תוצר שלהם.

לסיכום, אני סבורה כי פרויקט PBL התבצע בצורה איכותית ומיטבית, אני חושבת שהתלמידים הפיקו המון מידע ולמדו בדרכים יצירתיות. גם אני למדתי המון על הנושא, על שיטות הוראה, ועל הובלת פרויקט עם תלמידים.

רחלי כשנתבקשנו לבצע פרויקט PBL, החששות היו רבות משום שלא ידעתי מה מצופה ממני בפרויקט הנוכחי. ככל שהתקדמנו בתכנון הבנו את החשיבות של פיתוח זהות אישית בקרב התלמידים. לאחר הבחירה בנושא עלו בי תהיות רבות, כגון אילו נושאים יהיו מעניינים ורלוונטיים עבור התלמידים? כיצד ניתן להתאים את המערכים לקבוצות הוראה ולמידת חקר עצמית? שמחתי לחוות את שיתוף הפעולה של התלמידים בשיעורים שלימדנו. התלמידים התלהבו לבצע משימות חקר, למידת החקר הייתה מעולה. העבודה הקבוצתית תרמה רבות ורקמה חברויות חדשות בכיתה. שילוב הטכנולוגיה בכל מערך שיעור גרם לתלמידים לסקרנות וציפייה לשיעורים שלימדנו. במהלך השיעורים, שילבנו במקביל את הכנת התוצר "ספר הדיגיטלי". בתום כל שיעור, התלמידים מסרו לנו את התוצרים וכך יצרנו את התוצר שמשקף את האוטנטיות ואת עבודתם העצמאית של התלמידים. החוויה במהלך הפרויקט הייתה מסוג אחר. כתלמידה, לא נחשפתי לפרויקט כזה ושמחתי על ההזדמנות ליצור משהו אחר, חדש ומאתגר עבור התלמידים. אופי הפרויקט הציג משהו אחר שאתגר את התלמידים וגרם להם לחשוב. העבודה בצוות עם בר הייתה מעולה! סייענו אחת לשנייה בכל ותרמנו לקידום הפרויקט. למדתי המון בתהליך הלמידה המשותף עם בר ואין ספק שאני יוצאת עם ידע רב להובלת פרויקטים בכיתות העתידיות שלנו.

לסיכום, אני שמחה על ההזדמנות להתנסות בפעם הראשונה בהובלת פרויקט PBL במסגרת בית הספר. זה בהחלט שונה כאשר מתנסים "בשטח". הלמידה בשיטה זו חיזקה בי את המחשבה עד כמה חשובה קבוצת ההוראה, עבודת חקר עצמית, עבודה בקבוצות ושילוב טכנולוגיה בשיעורים בכיתה. הלמידה הייתה מהנה, מפרה ומשמעותית עבורי.

יוזמות חינוכיות

פרוייקט ישראל שלי

מאת: **רחלי סוויסה ובר דמרי**, תוכנית ההכשרה לבית הספר ה יסודי

בשלב תכנון הפרויקט רצינו לבחור נושא שיעשיר את ידע התלמידים ויצור סקרנות ועניין. חשבנו על מספר רעיונות והחלטנו יחד עם המורה המאמנת על הנושא "ישראל שלי". בחרנו בנושא זה משום שאנו מאמינות שהתלמידים צריכים להכיר כבר בגיל הצעיר את מורשת העם שלהם. לאחר בחירת הנושא, תכננו יחדית הוראה הכוללת שיעורים מגוונים ומעניינים. השקענו מחשבה רבה בשילוב מגוון שיטות הוראה שלמדנו במכללה וניסינו להתאים אותן לתלמידים שלנו. אנו מכירות את התלמידים, מודעות לקשיים ולחוזקות שלהם, יודעות אילו שיטות מתאימות להם ומה יוצר אצלם עניין וסקרנות. בכל מערך שיעור שילבנו טכנולוגיה, טקסט מידעי, משימות מותאמות, מטלות חקר, חידונים ועוד. בכל שיעור הקפדנו להתייחס לשונות בין התלמידים כך שכל תלמיד יקבל מענה. בחרנו בקפידה את קבוצת התלמידים והשתדלנו לשלב בכל קבוצה תלמידים חזקים וחזקים פחות, כך שנוצרו קבוצות שאפשרו לכל אחד להביא את החוזקות שלו. בכל שיעור בחרנו קבוצת הוראה שלמדה את הנושא או חקרה באמצעות תיווך שלנו. לעיתים קבוצת ההוראה ביצעה משימות שונות ומותאמות ולעיתים ביצעה את אותה משימה בתיווך שלנו. כך יכולנו לדעת שכל תלמידי הכיתה קיבלו מענה איכותי.

כאשר בדקנו תכנון מול ביצוע, אנו יכולות לומר כי רוב מערכי השיעור בפרויקט בוצעו בהלימה לתכנון, פרט לשיעורים שנדרשנו לעשות שינוי לאור הנסיבות.

אחד ההיבטים החשובים שהתנסו בהם הוא: "הוראה בצמד", במהלך הפרויקט לימדנו את השיעורים ביחד. חילקנו בינינו את מהלך השיעור כך שכל אחת לימדה חלק אחר בשיעור. ניתן לומר שהוראה בצמד תורמת לכל אחד מאיתנו. שיתוף הפעולה שלנו היה מעולה לאורך כל תכנון הפרויקט, עבדנו יחד מרגע הביצוע ועד להגשת תיק הפרויקט, למדנו רבות אחת מהשנייה ועל כך אנחנו מודות.

בר דמרי הפרויקט בגישת PBL שהובלתי בסמסטר ב יחד עם רחלי, היה מלא בעשייה מבורכת, בה העשרנו את ידע התלמידים, ויחד יצרנו אצל התלמידים זיקה לארץ ישראל ותרמנו לפיתוח הזהות הישראלית של כל אחד מהם.

לאורך כל שלב התכנון, השקענו חשיבה רבה, פיתחנו אמצעי למידה תוך התייחסות להיכרות העמוקה שלנו עם התלמידים. כל אלו הם שהניעו את הפרויקט ואת עשייתו. העבודה על הפרויקט ארכה זמן רב, שאלנו את עצמינו כיצד נוכל ללמד את הנושא בצורה איכותית ומעניינת. לדעתי, הצלחנו להשיג את מטרותינו. בכל שיעור התלמידים למדו דברים חדשים, התעניינו, שיתפו בידע בעולם שהיה להם ולקחו חלק פעיל בשיעור. בכל שיעור, היה לנו חשוב לגשת לכל תלמיד ולוודא כי שהחומר ברור לו. בחרנו להוביל את הפרויקט בגישת החקר, בה אחרי ההקניה שלנו, התלמידים הם אלו שחקרו את הנושא על ידי שאלות מנחות שניתנו להם מראש על ידינו. יכולתי

פרוייקט באר שבע עירי

מאת: **יובל מויאל ושיר בן ברוך**, תוכנית ההכשרה לבית הספר היסודי

כאשר התבקשנו לבחור נושא לפרוייקט, חשנו מעט בלבול כיוון שהאפשרויות היו רבות ולא ידענו מה הכי נכון עבור התלמידים שלנו ועבורנו. הנושא שונה מספר פעמים, עד שלבסוף המורה המאמנת העלתה את הרעיון לבצע את יחידת הלימוד של הפרוייקט על העיר באר שבע. הנושא "באר שבע עירי" הוא חלק מתוכנית הלימודים לתלמידי הכיתה שלנו. תוכנית הלימודים כוללת למידה על העיר שבה הילדים גדלים, מתפתחים, לומדים וחיים. ניגשנו לתכנון הפרוייקט ונוכחנו לדעת שיש אתרים רבים בבאר שבע שכדאי מאוד שהתלמידים יכירו. היה לנו ברור שמרבית התלמידים כבר מכירים את האתרים האלו באופן שטחי ושיש מקום להרחבת הידע והעמקתו. חלוקת השיעורים התבצעה כך: בכל שיעור התלמידים למדו על אתר אחד הנמצא בעיר באר שבע, ביצעו משימת חקר, ובהמשך כתבו המלצה על האתר. כתיבת המלצה היא מיומנות הנלמדת בכיתה ד' כך ששילבנו בין תוכן לבין מיומנות. חשבנו יחד עם התלמידים ועם המורה על תוצר, הוחלט ליצור ספר המלצות דיגיטלי על האתרים שנלמדו. כל תלמיד בוחר אתר שעליו הוא רוצה לכתוב המלצה. האתרים שנבחרו הם: נחל באר שבע, העיר העתיקה, באר אברהם ואנדרטת חטיבת הנגב. בשיעור הראשון עדכנו את התלמידים שאנו עומדים לבצע פרויקט מעניין ויצרנו סקרנות וציפייה לקראת תהליך הלמידה. שוחחנו עם התלמידים על מקור השם של העיר באר שבע, שמענו תשובות מקסימות חלקן היו נכונות מאוד וחלקן היו תשובות שהתבססו על מיתוסים כאלה ואחרים. בהמשך למדנו על האתרים השונים באמצעות משימות חקר. שמחנו שהתלמידים היו יותר קשובים והשיעורים נלמדו בצורה נעימה ורגועה. ההתנסות בהובלת פרויקט היתה עבורנו חוויה משמעותית שתסייע לנו בעתיד.

להבחין שלמידה זו מיטבית עם התלמידים, בעת ביצוע המשימה הקבוצתית התלמידים מרגישים אחריות גדולה משום שהאחריות ללמידה היתה בידיהם שלהם. ולכן, הם לקחו כל משימה ברצינות

"הכיתה היא הבמה שלי ואין טובה ממנה לעשייה מתוך אהבה"

מאת: **עדי הימי ונטלי קדוש**, תוכנית ההכשרה לבית הספר היסודי

השנה עומדת להסתיים, כסטודנטיות זה מאוד מורגש אך בבית הספר התחושה היא שיש עוד זמן הפרוייקט שלנו עוסק בנושא המשל. יחד עם המורה המאמנת התלבטנו רבות בבחירת הנושא ולבסוף הגענו להחלטה. התוצר הסופי שנבחר הוא מחזה, שיכתב ע"י התלמידים בעקבות תהליך הלמידה שנמשך כחודשיים. התלמידים למדו מהו משל ומהם מאפייניו, נחשפו למגוון משלים ולכותבים שונים. בנוסף, התלמידים למדו להבחין בין סיפור למחזה ובסוף תהליך הלמידה כתבו מחזה בהשראת משלים שנלמדו.

השיעורים במסגרת הפרוייקט היו מאוד חווייתיים, שילב בהם משחקי תנועה והדמייה בהנחייתנו.

נטלי השיעור הזה גרם לי לחזור לימי התיכון, בהם הייתי תלמידת מגמת תיאטרון והשתתפתי במחזות הזמר של בית הספר התיכון, נבחרתי בבגרות בתיאטרון והייתי "שגרירת המגמה" לעומת זאת, היו לא מעט תלמידים צעירים שהתלבטו האם לבחור במגמת תיאטרון. לא פעם אנשים שמכירים אותי מאותם הימים תוהים מדוע לא המשכתי בעולם הזה והלכתי להיות דווקא מורה, בעיניי, השאלה לא ברורה - איך הם לא רואים את הקשר בין עולם התיאטרון לעולם ההוראה? בכיתה, יש לי במה קבועה וקהלים משתנים, אני אמנם אני, אך כל פעם בדמות אחרת. מבחינתי, הכיתה היא הבמה שלי ואין במה טובה ממנה.

לאחר כמעט שלוש שנים מלאות באקדמיה בהן התנסיתי בשיעורים שונים שלמדתי, הפעם בהובלת הפרוייקט, לגמרי הרגשתי את שני העולמות שלי משתלבים - זה שאהבתי כתלמידה, וזה שהגעתי אליו כיום, כבוגרת.

הבנתי עד כמה חשוב לעשות דברים מתוך חיבור ואהבה, שעושים גם לי טוב, אין ספק שהתלמידים נהנו מהשיעורים ואני לא פחות מהם.

עדי השיעורים במסגרת הפרוייקט פתחו לי צורה להתנסות שונה מזו שהתנסיתי בה עד היום. באמצעות שיתוף הפעולה עם נטלי שבאה מעולם התיאטרון, יכולתי לגעת בעולם שהיה רחוק ממני עד היום. למרות שתכננו יחד את השיעורים, הסתקרנתי יחד עם התלמידים לראות לאן השיעור יתפתח. בהתחלה חשבתי לעצמי שלא לומדים, ולמה משחקים במקום ללמוד? בהמשך הבנתי שהתלמידים למדו דרך החוויה. הבנתי את החשיבות של שילוב חוויה בתהליך הלמידה. בעקבות המשלים שנלמדו, התלמידים למדו להבחין בין סיפור מחזה. כתבו מחזה, ובהמשך התחלנו חילקנו תפקידים לכל התלמידים. שמת לי לב שהתלמידים מתאמצים לקרוא בהתאם להוראות הבימוי ומשנים את קולם בהתאם לתפקיד. בסיום ההיערכות, צילמנו את המחזה וערכנו את הסרט.

תמונות מתהליך העבודה - עבודת טקסט ודמות (בתמונה הימנית) וכן הכנת אביזרים ותפאורה ע"י התלמידים (בתמונה השמאלית)

תמונה מהשיעור - טעימה מעולם התיאטרון, משחקי הדמייה ותנועה במעגל.

מהנעשה בהתמחות... אמנות

ביום שני 31.5 ערכנו סיור לימודי בתל אביב. ביקרנו במוזיאון פתח תקוה וקיבלנו סיור מודרך בתערוכה היפה "קבלת קהל", משם נסענו למרכז לאמנות חזותית CCA, שם קיבלנו הסבר בתערוכתה של אלה ליטביץ, וכרם נאטור, אכלנו צהריים בשוק הכרמל ונסענו לקריית המלאכה, שם ביקרנו בגלריה מאיה ונפגשנו עם האמנית לילית שמבון, בגלריה חנינא שם נפגשנו עם האמנית מאיה פרי, ובגלריה רוזנפלד בתערוכה קבוצתית. היה חם, אבל מרתק!

ביום ראשון 2.5 קיימנו יום יצירה לכל הסטודנטים בהתמחות. הפעם בחרנו בנושא "מוטציה" המדובר והאקטואלי וניסינו להתמודד איתו בתוך השפה האמנותית. היום נפתח בהרצאה של ד"ר נועה ליבוביץ' שנתנה סריקה מעניינת על מושג המוטציה ביצירות אמנות מתקופות שונות. בהמשך התחלקנו לארבע קבוצות עבודה, בהן עסקו הסטודנטים בקולאג', ביצירת פורטרטים עצמיים על רקע הדבקה מחומרי הסביבה, בפיסול וציור, בצילום אולפן. היום הסתיים במליאה ובביקור בתערוכת העבודות.

גלידריה בגן "שונית"

מאת: **מורן ביטון ומוריה כרמי**, שנה ב' תוכנית ההכשרה לגן
מדריכה פדגוגית: ברבי שפיר

השנה, מתחילת התנסותנו בגן נחשפנו לחוויות רבות של הילדים וגם למשחקים הסוציו-דרמטיים שלהם. מהתצפיות שערכנו לאורך השנה גילינו שתחום העניין שלט היה משחק סוציו-דרמטי כמכור גלידה. המשחק חזר על עצמו פעמים רבות והאביזרים איתם השתמשו הילדים היו אביזרים מאלתרים ממגוון פינות הגן.

לכן לקראת שבוע ההתנסות, נתבקשנו להעשיר את אחד ממשחקי הילדים והיה לנו ברור שאנו בוחרות להקים גלידריה בחצר.

האביזרים שהוספנו להקמת הדוכן כללו עיגולי עיסת נייר ב-6 צבעים המדמים כדורי גלידה בטעמים שונים, קלקרים שצבענו בטקסטורות שונות על מקלות המדמים קרטיבים, קונוסים מבצק מלח המדמים גביעים, כוסות גלידה, כפות, ארנז קלקר כמקרר ארטיקים, שלט עם שם הגלידריה, שרשרת דגלונים ומפות צבעוניות לשולחנות הסועדים. בחרנו להכין בעצמנו את כל האביזרים כדי להגיע למראה המדמה מציאות ולהמחיש את החוויה הכוללת של גלידריה, מבחירת הטעמים ועד ישיבה בשולחנות אוכל.

בחשיפת הגלידריה הילדים התלהבו מאוד. ההפתעה וההתרגשות שניכרה על פניהם גרמו לנו לתחושת סיפוק גדולה. הפעילות של הילדים לאחר כניסתם לדוכן הייתה מעוררת התפעלות: היה ביניהם משא ומתן על תפקידים שונים, אינטראקציות מרובות והמחזת סיטואציות מציאותיות המתאימות לגלידריה. נהנו מאוד מההליך ושמחנו שהצלחנו להקים פינה שהילדים באמת מתחברים אליה ומעשירה להם את המשחק שהם כל כך אוהבים.

איפה נפגשים?? בחצר הגרוטאות

מאת: **אימי חולתי**, שנה ב', תוכנית ההכשרה לגן
מדריכה פדגוגית: מאיה כהן חדד

שבוע התנסות הוא שבוע חוויתי, משחרר, מספק, מלא ברגשות לצד הצלחות ואכזבות ובעיקר מהווה תהליך למידה רציף של תפקידי הגננת ועבודה עם ילדים המאפשרת הכרות מעמיקה עימם ומעקב אחר ההתפתחות שלהם.

במהלך תצפית שערכתי במשחק סוציו-דרמטי בחצר, ראיתי כי האינטראקציה והמשחק בין הילדים התחלקו באופן טבעי לבנים ובנות. הבנים לרוב שיחקו בכדור והבנות בארגז החול, מנהלות משחק ב"כאילו" של משפחה. התפקידים במשפחה הינם אמא, אחות גדולה ואחות, כאשר התפקיד הכי נחשק בעיני הילדים הוא האחות הגדולה. כמו כן, במשחק אין דמות אב או אח כיוון שאין בנים במשחק. אף אחת מן הבנות לא רצתה לקחת תפקיד גברי. יתר על כן, החצר היתה דלה, לא הכילה אביזרים מלבד מתקנים שהוצבו על ידי העירייה.

לאחר הצפייה במשחק הבנתי שהילדים צריכים שיהיו להם ה"תנאים" למימוש משחק "משפחה". להחלטתי לקחת את "הבית" שנמצא בחצר ומשמש לאחסון ג'מבורי ובימבות. העשרתי אותו בחפצים וחומרים שונים מעולם המבוגרים והקמתי עבורם "חצר גרוטאות". שאבתי את הרעיון ממלכה האס שהתייחסה לכך שחצר זו עשויה לקדם את האינטראקציה, המוטוריקה, יכולת פתרון בעיות, יצירתיות, עצמאות ותחושת ביטחון ומסוגלות. המטרה שלי הייתה, להכניס הרבה אביזרים, ליצור עניין ותעסוקה, למשוך אל המשחק גם את הבנים ולטשטש את החלוקה המגדרית.

לאחר שארגנתי את החפצים, הילדים יצאו לחצר חקרו את הסביבה והחל להירקם המשחק: הילדים היו מופתעים מכך שבחצר הגרוטאות אין סדר וארגון קבוע והגיבוי, מלבד זאת שאין להשאיר חפצים זרוקים על האדמה, מה שנתן להם את הרצון והחופש לאסוף ולארגן את החפצים לפי ראות עיניהם. נוכחתי שפתאום היה אח, תינוק ושטר. ריבוי החפצים אפשר לחלוק ולשתף את החברים. המשחק החברתי נמשך כחצי שעה והילדים לא רצו לסיים את המשחק, הרגשתי סיפוק גדול מכך שהצלחתי להשיג את מטרתי. אך ברור לי כי חצר הגרוטאות דורשת תחזוקה וחיידוש על מנת לשמור על ביטחונם של הילדים ולעורר את הסקרנות והחקר של כל הילדים.

תחנת כיבוי אש בגן

מאת: **ניב מכלוף**, שנה ב', תוכנית ההכשרה לגן
מדריכה פדגוגית: דפנה ארמוזה לוי

בית העץ שבחצר הגן עמד ריק מתוכן וילדי הגן נכנסו אליו לשוחח ביניהם או להתבודד. לאחר התייעצות עם הגננת, החלטנו לעצב את בית העץ כ'תחנת כיבוי אש'. אירוע הדלקת המדורות מספר ימים לפני כן היווה גשר בין הרצון ליצירת מוקד מעניין ובין הצורך להעביר לילדים את נושא הבטיחות. הכנתי עבור 'תחנת כיבוי האש' שילוט מתאים, 'מטפים' מבקבוקי ריסוס - המיועדים לניקוי המקום - ויומן להשלמת התמונה. הכנסתי לבית שולחן, פעמונים והנחתי בסמוך צינור שימשש לכיבוי אש. כשילדי הגן יצאו לחצר, ניכר שהם סקרנים מבית העץ החדש שבחצר. הם רצו ל'תחנת כיבוי האש', לקחו מטפים, בימבות, התלבשו בתלבושות, והחלו לשחק ולדמות כבאים המטפלים בשריפה בחצר. ראיתי שבכל פעם ילדים מסוימים צלצלו בפעמונים והודיעו על שריפה, וילדים אחרים ניגשו לכבות את השריפה בעזרת מטפים וצינור. יום לאחר מכן הוספתי להם קסדות וטלפונים והצגתי בפניהם את האמצעים החדשים. הם התלהבו מאוד ועשו בהם שימוש שהתבטא במסירת עדכונים ביניהם לגבי מיקום השריפה, מצבה, והטיפול בה.

שבוע תיאטרון ב"גן ספיר"

מאת: **אוראל פאנקר ומורן כהן**, שנה ב', תוכנית ההכשרה לגן
מדריכה פדגוגית: ברבי שפיר

בשבוע ההתנסות חברנו לגננת נועה נוח רונזברג מגן "ספיר" הממוקם ברמות ובחרנו להקים פינת תיאטרון בחצר הגן. כהכנה לכך עסקנו בפעילויות מגוונות הקשורות לנושא: התנהגות מקובלת בתיאטרון, סוגי תיאטרון, תפאורה, תפקיד השחקן ועוד. פעילויות אלו חיזקו בנו את ההבנה אודות חשיבות השיתוף של הילדים ועיסוק בנושא הנובע מתוך מעולמם. למדנו כי הסקרנות, ההתנסות והמוחשיות הם המפתח להצלחת כל פעילות עם הילדים. הילדים הביעו דמיון מפותח, יצירתיות וידע נרחב, נהנו להשתתף ולהתנסות בדברים חדשים.

בסיום שבוע ההתנסות הילדים הביעו את רצונם להעלות הצגה. ערכנו בחירות בגן לבחירת סיפור להצגה. הילדים בחרו בספר "תירס חם". ערכנו חזרות במשך שבוע עם הילדים והוספנו גם ריקוד בנושא התירס.

קבענו כי ב-31/05/21 בשעה 11:30 נעלה את ההצגה. הגן עוצב כתיאטרון יחד עם הילדים, נערכה מכירת כרטיסים, הצבנו ילדים שיהיו סדרנים ויושיבו את חבריהם והכנו תפאורה מתאימה. הילדים היו שותפים בכל אחת מהפעילויות הללו. בתחילה מס' ילדים רקדו וריקוד ולאחר מכן ילדים נוספים הציגו את ההצגה "תירס חם". בסופה כל ילד בהצגה קיבל קלח תירס והילדים הצופים קיבלו גרעיני תירס בקערה קטנה.

השחקנים התרגשו לקראת ההצגה וחיכו בקוצר רוח להגעת הקהל. קבוצת ההדרכה שלנו המונה תשע סטודנטיות בליווי המדריכה הפדגוגית הגיעו לצפות בהצגה. הילדים מעט התביישו אך לאחר שהכירו את הסטודנטיות העמיתות שלנו, הם התלהבו והציגו בצורה נפלאה. הילדים הצופים לקחו חלק מההצגה בזמן דקלום "תירס חם" וניכר שנהנו מאוד.

ומדברי נועה, הגננת: "ההצגה של הבנות עם הילדים הייתה מושקעת ומתאמת לילדים. נעשתה הכנה מקדימה עם מושגים מעולם התיאטרון שתרם רבות לביטחון שלהם, הן השותפים והן הקהל היו פעילים ונהנו מאוד". אנו, הסטודנטיות יכולות לומר שיצאנו נרגשות מאוד משיתוף הפעולה עם הילדים, הופתענו כי הילדים זכרו בדיוק את התפקידים שלהם והציגו מתוך תשוקה ורצון. יצאנו בתחושות סיפוק, גאווה ושביעות רצון מהחוויה העוצמתית שזכינו לחוות יחד איתם.

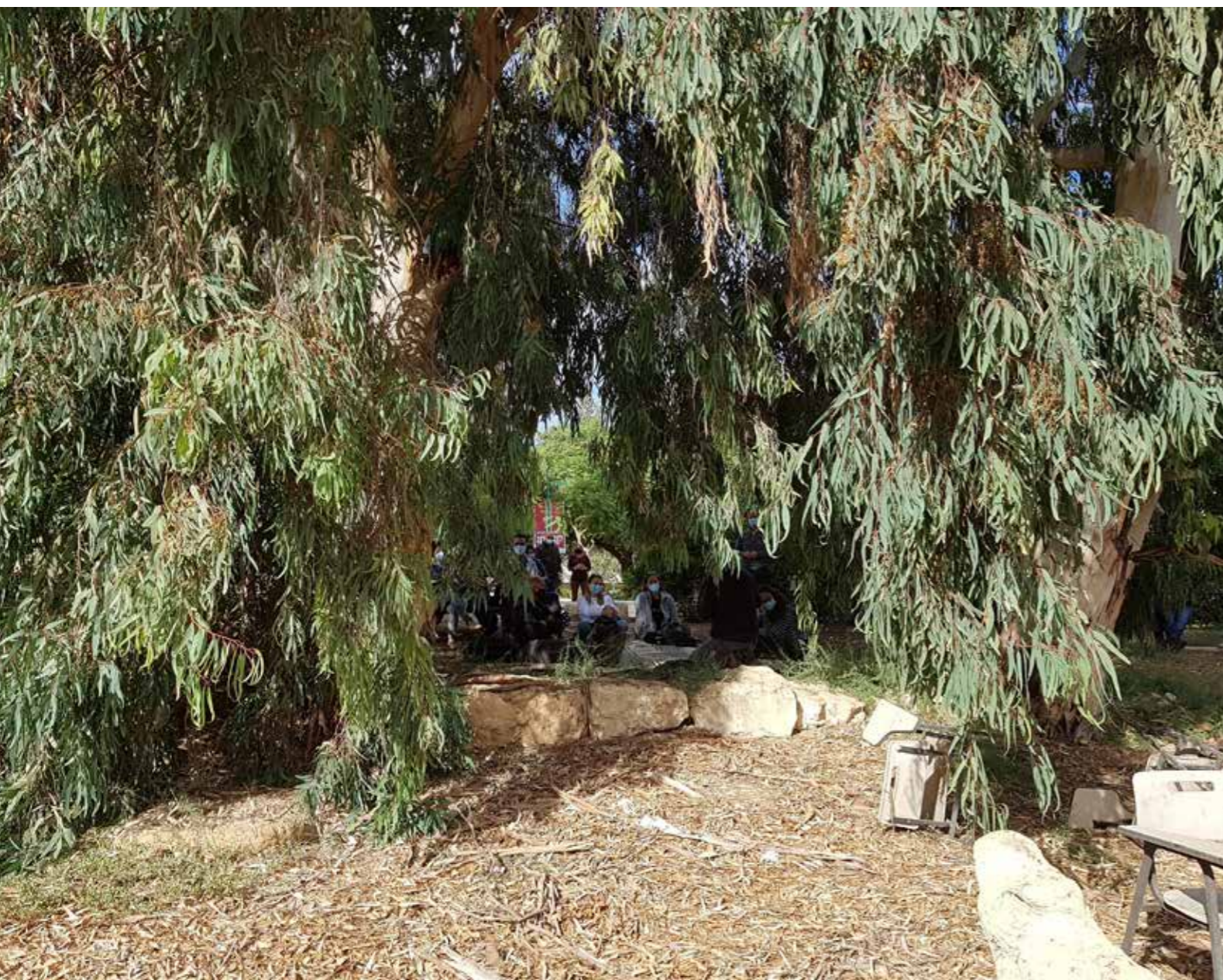

קולות וצלילים בגן

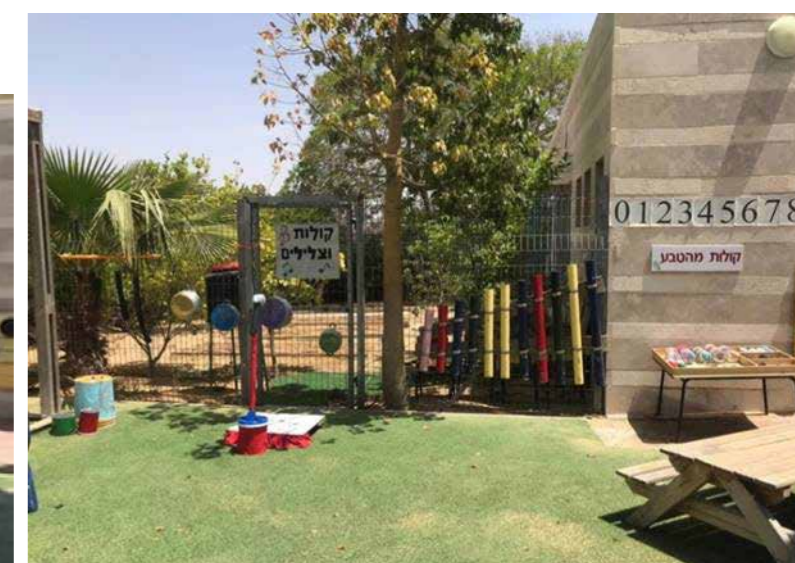
מאת: **שי אביטן**, סטודנטית שנה ב', תוכנית ההכשרה לגן
מדריכה: **דפנה ארמוזה לוי**

המוקד שבחרתי ליצור בחצר הוא פינת מוזיקה לה קראתי "קולות וצלילים". בחרתי במוקד מוזיקה מכיוון שאוכלוסיית הגן שלי היא מעורבת, רובם דוברי שפה רוסית וקשה להם לבטא את עצמם. פינת המוזיקה נותנת מענה לכל ילד לבטא את עצמו ללא מילים. בפינה זו הילד רוכש מיומנויות כמו שיתוף הפעולה, פיתוח דמיון ויצירתיות וביטוי עצמי. בגן יש גדר ועליה קסילופון גדול שאין בו שימוש. תוך מחשבה כיצד אוכל לסקרן את הילדים לגשת לקסילופון ולהשתמש בו, החלטתי ליצור פינה מוזיקלית ולהכניס את הקסילופון בתוך הפינה שלי "ולחיות" אותו. השתמשתי במגוון אביזרים שהילדים מכירים ונחשפים אליהם בחיי היום יום שלהם, בביתם, בגן וכדומה (סירים, בקבוקים, דלי, שימורים). בחרתי באביזרים מוכרים כדי שילדים יהיה קל יותר לגשת וזה לא יצור איזו רתיעה אלא הרגשה שהמקום מוכר. בנוסף, ביקשתי מהילדים להביא גרוטאות במקום לזרוק לפח ולעשות בהם שימוש חוזר בפינה שלנו וכך לשמור על איכות הסביבה. בנוסף, עשיתי פינה "קולות מהטבע" ובה יש חרובים, אצטרובלים, בלוטים ומקלות. השימוש באביזרים מחיי היום יום של הילדים גרם לילדים להתחבר יותר לפינה וסקרן אותם לדעת כיצד סיר שמבשלים איתו הופך להיות תוף, וכיצד חרוב הופך להיות רעשן. הילדים ניגשים לפינה מפיקים קולות וצלילים ייחודיים להם ויוצרים אינטראקציות חברתיות זה עם זה. שיתוף פעולה ביניהם בא לידי ביטוי כשאחד מנגן במשהו והשני במשהו אחר ויחדיו יוצרים צלילים. בפינת המוזיקה בניתי במה עם מיקרופון, כדי שהילדים יוכלו לעלות לשיר ולנגן. הילדים לומדים לחכות בסבלנות לתורם. פינת המוזיקה מאפשרת לילדים לבטא את הכישורים שלהם ולממש את הרצונות שלהם. ילדים ביישנים ומופנמים "נפתחים" בפינה הזו: הם שרים, רוקדים ומפיקים צלילים בעזרת האביזרים. הפינה עוררה סקרנות רבה בקרב הילדים וניתן היה לראות את ההתלהבות כאשר הם ניגשו לפינה וניסו לנגן בכל הכלים שהיו שם.

לפני

אחרי

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי, באר שבע

רח' עזריאל ניצני 6, ת"ד 4301 באר שבע, טלפון: 08-6402886

www.kaye.ac.il